

بررسی نقش نماد گرایانه آب در فضای باز معماری ایرانی

شادی رهبر صباغی ۱، امیر مسعود دباغ ۲، و میلاد الفت ۳
 ۱ دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال، ایران
 ۲ دانش آموخته دکتری معماری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران، ایران.
 ۳ دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی، ایران

چکیده

بی تردید نقش آب در شکل گیری نخستین زیستگاه های انسانی را نمی توان نادیده گرفت، به همین دلیل آب در زندگی انسان علاوه بر رفع نیازهای زیستی، به دلیل خلاقیت معماران جایگاه هنری و بار فرهنگی نیز، پیدا می کند درک مفهوم آب در معماری مستلزم درک «معماری آب» به معنای درک قوانین فیزیکی رفتار آب احساسات ما در تقابل کنش و واکنش آب، و مهم تر از همه تمثیل و ارتباط آن با زندگی انسان ها است: معماری تنها استفاده از مواد و مصالح یا ترکیب اشکال نیست چرا که بدون شک معنا و مفهوم فواره ها در باغ ها و بناها بیش از آبشخوری برای چهارپایان بوده است و سازندگان بنا از گذشته در پی انعکاس رابطه بین مردم با اساطیر و مذاهب بوده اند. انسان سنتی بر این باور است که هر آنچه در جهان است نماد و تکراری است از نمونه ازلی خود در عالم والا. بر اساس این باور انسان خود مظهر آفرینش و تجلی حق بشمار می آید و همواره بر آن است تا این صفات خداوند و عرش را به فعلیت درآورد. آب روشنترین سمبل حیات و اشاره ای آشکار به سرچشمه زندگی است که در سرزمینهای مختلف با توجه به شرایط اقلیمی و فرهنگی از جنبه های خاص مورد توجه و تاکید قرار گرفت هاست. به همین منظور سعی بر این شده است تا در این پژوهش، نقش نماد گرایانه ی آب در معماری بالخصوص در فرهنگ و معماری ایرانی مورد توجه و بررسی قرار گیرد از سوی دیگر تاثیر این نوع معماری بر روحیات، باورها و ارزش های مردم کشور ایران مورد مطالعه قرار گیرد.

واژه های کلیدی: آب، نماد گرایی، نشانه سازی، باغ ایرانی